

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: J. Th. Balk, Keizerberg 54, Amsterdam-Z.

Opgericht 1 Januari 1881

Wisselingen in het bestuur

TIJDENS de algemene vergadering op 29 april heeft de voorzitter van de Vereniging tegen de Kwakzalverij, A. P. N. de Groot, hartelijke woorden van afscheid gesproken tot twee bestuursleden, die gedurende tal van jaren hun beste krachten aan het werk van de vereniging hebben geschonken. Het waren de heren E. Mijnerds, tandarts te Amsterdam, die als vice-voorzitter is opgetreden en dr. J. J. Aukema, dierenarts te Steenwijk. De heer Aukema maakte deel uit van het bestuur als vertegenwoordiger van de Koninklijke Maatschappij voor Diergeneeskunde. Zijn plaats wordt nu ingenomen door de heer P. H. A. Poll, dierenarts te Zeist.

Voorts is bij het bestuur bericht ingekomen, dat de heer J. van Baak, dermatoloog te Utrecht, zijn functie van bestuurslid wil neerleggen. Ook de heer Van Baak maakte vele jaren deel uit van het bestuur van de Vereniging tegen de Kwakzalverij.

Als adviserend bestuurslid zal voortaan optreden dr. S. Lelië, geneeskundig inspecteur van de volksgezondheid in Zeeland.

Vereniging moet vleugels breder uitslaan

HOE MOETEN WIJ VERDER, zo vroeg het bestuurslid dokter P. L. Stal tijdens de algemene vergadering van de Vereniging tegen de Kwakzalverij, op 29 april te Amsterdam gehouden. „Wij moeten de hele doelstelling van de vereniging nog eens onder de loep nemen,” vond hij.

Thans worden misstanden gesignaleerd en aangepakt. Er is een legale en een illegale kwakzalverij. De legale is vaak oorzaak van het bestaan van de illegale

kwakzalverij. Er zijn medici, die handelingen verrichten die men als kwakzalverij zou moeten bestempelen. Er is voorts een groeiende belangstelling voor het occulte. Hoe moeten wij ons daartegen opstellen?

Dokter Stal meende dat er veel gedaan kan worden aan de opvoeding van het publiek. Het ware aan te bevelen, wanneer de Vereniging tegen de Kwakzalverij contact zou zoeken met het Instituut voor gezondheidsvoorlichting en -opvoeding.

Dit kunt U vandaag nog doen!

NAMELIJK UW CONTRIBUTIE OVER 1972 (F 10.—) VOLDOEN DOOR OVERSCHRIJVING OP DE REKENING VAN DE PENNINGMEESTER VAN DE VER. TEGEN DE KWAKZALVERIJ TE AMSTERDAM
POSTGIRO 32237 — GEM. GIRO K 1672

Neen, dat rapport van de commissie Peters bevalt ons niet

ZES JAAR GELEDEN werd de commissie Peters belast met een onderzoek naar de situatie van de onbevoegde genezers in den lande. In die staatscommissie werd wel een vertegenwoordiger opgenomen van een groepering van deze onbevoegden, namelijk mr. E. G. Kruseman, die gere-

geld optreedt als verdediger van leden van de NWP, Nederlandse Werkgroep van Praktiserende Genezers (de P heeft ook wel eens gestaan voor Paranormale genezers, maar dat woord is blijkbaar in ongenade gevallen).

Het verzoek van de Vereniging tegen de Kwakzalverij om ook in de commissie met een vertegenwoordiger zitting te nemen werd door de toenmalige staatssecretaris, de heer Bartels echter afgewezen. Wel kregen er vier leden zitting in als vertegenwoordigers van de Kon. Ned. Mij. tot Bevordering der Geneeskunst.

Onlangs is het rapport van de commissie gepubliceerd. Zoals al geruime tijd geleden bekend was geworden had de commissie geen kans gezien om een soort scheidslijn te trekken tussen zogenaamde bonafide genezers en tussen de charlatans. Wel blijkt nu, dat men een wijziging wil in de strafbaarstelling. Die zou namelijk niet meer moeten berusten op artikel 436 van het Wetboek van Strafrecht („Hij die, niet toegelaten zijnde tot de uitoefening van een beroep waartoe de wet eene toelating vordert, buiten noodzaak dat beroep uitoefent, wordt

VERVOLG OP BLZ. 24

Wetenschappelijk niet-verantwoorde gezondheidsbemoeyenis is KWAKZALVERIJ

Bestuur over rapport commissie Peters

VERVOLG VAN BLZ. 23

gestraft met geldboete van ten hoogste duizend gulden", aldus het 1ste lid van art. 436).

Niet langer zinvol

NEEN, ZO MEENT de commissie Peters, het is niet langer zinvol om onbevoegd uitoefenen van de geneeskunst op zo algemene wijze strafbaar te stellen. Omdat slechts in „een te verwaarlozen aantal gevallen" vervolging geschiedt komt de tegenwoordige situatie, meent de commissie Peters, de vrijheid van de uitoefening der geneeskunst gevaarlijk dicht bij.

De commissie wil dat het strafrecht zich beperkt tot die gevallen, waarin de onbevoegde gevaar voor leven of gezondheid teweeg brengt door zijn optreden als genezer. Hij wordt ook met straf bedreigd, wanneer hij een lijder aan tuberculose, een geslachtsziekte of andere besmettelijke ziekte behandelt. Ook mogen, zo stelt de commissie Peters voor, onbevoegden geen medicamenten verstrekken, die onder de Geneesmiddelenwet vallen, geen verloskundige of tandtechnische handelingen verrichten en geen injecties toedienen.

Statistische lacune

OP DE OP 29 APRIL gehouden algemene vergadering van de Vereniging tegen de Kwakzalverij (in hotel Polen te Amsterdam, nadat gebleken was dat Krasnapolsky die middag was volgeboekt) is een en ander besproken. Voorzitter A. P. N. de Groot vestigde er de aandacht op, dat het statistisch materiaal van de commissie een lacune vertoont. Er blijkt niet uit dat de uniformiteit in de vervolging veel te wensen over laat. Met een overzicht van de landelijke spreiding van het aantal gevallen van vervolging had men dat duidelijk kunnen maken.

Het bestuurslid dokter P. L. Stal wilde weten of er ooit een uitnodiging bij de vereniging is gekomen om door de commissie Peters te worden gehoord.

De heer Stal: Die mogelijkheid is dus niet benut.

De heer De Groot: Als dat wel zou zijn gebeurd zou ik persoonlijk de uitnodiging hebben afgewezen, omdat de vertegenwoordiger van de Vereniging tegen de Kwakzalverij dan niet volkomen „gelijkvloers" zou staan met de vertegenwoordiger van de NWP, die immers lid is van de commissie. In het bestuur is dit destijds besloten.

Zoetsappig zaakje

„DE INHOUD VAN het rapport vind ik een zoetsappig zaakje" zei voorzit-

ter De Groot verder over het rapport van de commissie Peters. De commissie kon er niet toe komen om welke machtiging dan ook aan onbevoegden toe te kennen. In een advies in 1917 en door de commissie Muntendam is destijds een registratie aanbevolen. Wie zich niet liet registreren zou vervolgd worden, anderen (dus de geregistreerden) slechts bij het teweegbrengen van een bedreiging van leven of gezondheid. De commissie vond dat zulk een machtiging de onbevoegden nog te veel gewicht zou geven.

Het enige feitelijke advies dat de commissie geeft is die van wetswijziging. Dat wordt „je reinste schijnvertoning" meende dokter De Groot op de vergadering. „Als zich zo'n geval voordoet, dan zal in 99 pct. van de gevallen de rechter niet kunnen bewijzen, dat schade voor leven of gezondheid is ontstaan door de praktijk van de onbevoegde. Wat gebeurt onder vier ogen valt nooit te bewijzen. Daar komen geen vervolgingen van."

Eerst ernstige dingen

BESTUURSLID J. M. DE HAAS: Het wordt slechter: nu zouden er eerst ernstige dingen moeten geschieden voor men tot vervolging overgaat. Het wordt de onbevoegden blijkbaar toegestaan om diagnose te stellen.

Voorzitter De Groot: De vier afgevaardigden van de Kon. Maatschappij tot bevordering der geneeskunst waren niet bij machte om uit eigen erva-

Psychologische scholing

VOOR MEER SCHOLING van de arts in de psychologische en sociale facetten van de ziekte pleit een in begin april uitgekomen nota over de vernieuwing van het medisch onderwijs. Dit stuk is het resultaat van een onderzoek van de afdeling onderwijsontwikkeling van de faculteit der geneeskunde aan de Rijksuniversiteit te Utrecht.

In de nota wil men een grotere samenhang tussen het geheel van de gezondheidszorg en de medische opleiding. In de naar het vak gespecialiseerde instellingen van de universiteit komen de algemene vraagstukken van de gezondheidszorg weinig tot hun recht. Ook meent de nota dat door de ontzaglijke uitbreiding van de medische kennis het werken in groepspraktijken nodig zal worden.

ring ernstige gevolgen van de kwakzalverij naar voren te brengen.

Ter vergadering werd besloten om, zodra het voorgestelde ontwerp van wet voor een gewijzigde strafbaarstelling van de onbevoegden door de Staten-Generaal wordt behandeld tijdig een brief aan de beide Kamers te doen uitgaan. In deze brief zal men aantonen, dat er geen sprake is van een verfijning van de strafbaarstelling en o.a. uitspreken, dat het te betreuren valt, dat de geschiedenis van de strijd tegen de kwakzalverij niet in de overwegingen van de commissie Peters werd betrokken. In die geschiedenis vallen twee dingen op: men liet achterwege om een vervolgingsapparaat tot stand te brengen en men liet de voorlichting aan het goedgegelovige publiek achterwege.

De brief zal pleiten voor een afwijzing van zulk een vertroebelende wetswijziging als voorgesteld door de commissie Peters, aangenomen althans dat de wetgever de aanbevelingen van de commissie zal opvolgen.

Geen nieuw onderzoek in de zaak Moerman

MINISTER STUYT zal geen nieuw onderzoek laten instellen naar de waarde van de z.g. kankertherapie van de Vlaardingse arts Moerman. In 1950 is al eens een onderzoek ingesteld naar de betrouwbaarheid van deze methode. Dat geschiedde door prof. Muntendam. De commissie-Delprat stelde een rapport op waarin werd geconstateerd dat de methode waardeloos is.

In 1970 heeft het eerste kamerlid van de PSP, mr. J. van Wijk, nog eens vragen gesteld over de zaak-Moerman (zie blz. 48 van het Maandblad tegen de Kwakzalverij, november 1970). Ook toen is afgezien van een nader onderzoek.

Minister Stuyt is van oordeel, dat iemand, die een nieuwe geneesmethode heeft gevonden, in staat is om dit op wetenschappelijke wijze te verantwoorden. Hiervan is echter geen sprake. Bij bepaalde patiënten komt men wel eens met de methode-Moerman (die door een bepaald dieet en medicamenten de patiënt in een zo lichamelijk gunstig mogelijke conditie poogt te brengen) tot goede resultaten, maar dit houdt volgens minister Stuyt niet in, dat de overheid nu gehouden is daar een onderzoek naar in te stellen.

De methode van de Vlaardingse arts doet enigszins denken aan die van de „kanker"-arts Joseph Issels in de Ringbergkliniek aan het Tegernmeer in Beieren. Over deze „kanker-ketter" werd een paar jaar geleden druk geschreven.

De bloedige huismiddeltjes van | oude Hans Weggemans

In het meinumner van het Maandblad tegen de Kwakzalverij ontleenden wij over huismiddelen het een en ander aan de in Oost-Drenthe verschijnende Gezinsbode. Dit huis-aan-huisblad had zijn licht opgestoken bij de 74-jarige Hans Weggemans uit De Iviaten, een dorpje bij Ier Apel.

De Gezinsbode drukte een en ander af met de waarschuwing: *Thans is de medische verzorging zo goed, dat u zonder bezwaar uw huisarts kunt roepen bij ziekte. Gebruik die vreemde middeltjes dus niet! Aan het artikel ontlenen wij dit keer nog de volgende bijzonderheden over bekende en onbekende huismiddeltjes.*

De „prik“ van een bij of van een brandnetel kan in enkele gevallen bij rheuma verlichting brengen, weet Hans zich verder nog te herinneren en nu Hans het toch over zijn oude hobby, bijen, heeft, kan hij het niet nalaten te vertellen hoe bijenhouders elkaar vroeger soms het leven zuur maakten. Een imker die kwaad wilde, voerde zijn bijen oude honing en de gevolgen logen er niet om. Je kreeg dan zogenaamde „bijters“ die de korven van andere bijen leegroofden.

„Zoiets werd wel gedaan om iemand een hak te zetten, maar ook wel in tijden dat je bijvoorbeeld geen honing mocht invoeren,“ vertelt Hans. „Een bijenhouder aan de ene kant van de grens, liet dan nadat hij het eens geworden was over een partij honing met een bijenhouder aan de andere kant van de grens, zijn bijters los en de hele voorraad werd illegaal de grens overgebracht... door de bijen zelf.“

Genezen met petroleum

MAAR TERUG NAAR ons onderwerp, de vreemde en wonderbaarlijke geneesmethoden. We hebben weer iets voor veehouders. Ooit een koe met luis gehad? Niet meer nodig. Maak een mengsel van (goeie ouderwetse) tabak, petroleum en zeepwater, smeer de koe er mee in en weg luis. Weg koe, dachten wij eerst, maar dat gaat volgens Hans niet op.

Petroleum schijnt niet alleen bij koeien met luis te helpen, zo weet Hans, maar ook bij mensen met rugpijn. De pijnlijke plek wordt ingesmeerd met petroleum en gewikkeld in doeken. Het beste is dat het zaakje goed warm gehouden wordt.

Zijn moeder, die het zelf ook eens probeerde, heeft er nare ervaringen aan overgehouden, weet Hans Weggemans te vertellen. Om het warm te houden was ze lekker dicht voor de kachel gaan zitten, met het gevolg dat

haar met petroleum behandelde huid rauw werd. Een arts heeft er heel wat werk aan gehad om de zaak weer op te knappen. Bedenk u dus...

We blijven nog even in de buurt van de rug. Schouderpijn gaan we bestrijden. Hoe? Eenvoudig met een zelfgemaakt zalfje van groene zeep met zout. We hadden het al over stroop op wratten. Voor wie geen succes heeft gehad een ander middel: wrijf ze in met de kleine gele slakjes, die vaak op sla worden aangetroffen.

Mocht het nog niet helpen, dan hebt u in elk geval geen slakken meer op de sla.

Grote rauwe wonden

GROTE RAUWE WONDEN kunnen geweldig bloeden en zijn soms nauwelijks te stelpen. Advies van Weggemans: grijp in noodgevallen een handvol spinnewebben, zoals die in hanebalken voorkomen en doe dat op de hevig bloedende wond. Vroeger werd het veel gedaan, zegt hij.

Landbouwers opgelet. Hebt u een paard dat niet drachtig wil worden. Geen problemen meer. Geef het dier een vlieg in. Het moet wel een speciale vlieg zijn. U kent ze wel, die met die lange poten. Wel moet opgemerkt worden, dat het ingeven van een vlieg alléén geen succes oplevert.

Zijn er nu nog mensen met wratten? Ondanks de stroop en de slakken? Wanhoop niet. Zorg dat een paard goed zweet en smeer de wratten in met dat zweet. Dat moet helpen, zegt Weggemans en mocht dat niet zo zijn probeer het dan nog eens met wat fris, bloederig vlees dat u op de wratten aanbrengt. Je kunt nooit weten.

Naar homoeopaat in Thailand

EEN ACHTTIENJARIG MEISJE uit Assen is naar Thailand vertrokken om daar door een homoeopatische arts te worden behandeld. Het meisje dat aan een ernstige ziekte lijdt is al eerder in Thailand behandeld, maar geldgebrek noopte haar terug te keren. Vier schooljongens begonnen toen een inzamelingsactie. Deze werd door de Drents-Groningse pers overgenomen. Op slot van zaken had men circa 30 mille bijeen. Een luchtvaartmaatschappij bood de vliegreis aan naar Thailand.

Strijd tegen het roken

IN BULGAARSE openbare gelegenheden, kantoren, restaurants etc. is volgens een mededeling van het persbureau Tanjoeg een verbod tot roken ingesteld. De Bulgaarse regering

Kattenbloed tegen puisten

NOG EVEN IETS over rauwe wonden. Weggemans herinnert zich, dat er vroeger ook vaak verlopen olie op werd gesmeerd. En tegen steenpuisten weet hij nóg een middel, die alle rechtgeaarde dierenvrienden de haren ten berge zal doen rijzen, maar het gebeurde vroeger zo... men dronk kattenbloed. Een kat werd in het oor geknipt, het bloed werd opgevangen in een borrelglasje en puur gedronken. Vrouwen dronken het wel door de koffie. Voegt Weggemans er aan toe: „In het café was een kat, die nauwelijks nog oren aan zijn kop had...“

Geneeskraft schijnt ook uit te gaan van een geraniumblad. Vooral in gevallen van kiespijn, als het blad in het oor wordt gestoken. Een bakker die het ook eens probeerde, moest een arts laten komen om het blad weer uit zijn oor te halen. En een jongetje dat dit verhaal hoorde en ook eens wilde onderzoeken hoe het ging, belandde in een ziekenhuis...

„Last van eczeem?“ vraagt Weggemans. „Nee“, moet ik antwoorden.

„Ik heb er wel een middel voor,“ zegt hij, neemt me mee naar buiten en tuurt in het avond-donker over het dak van zijn boerderijtje. „Hier is het,“ be- duidt hij en in het licht van zijn zaklantaarn zie ik een cactusachtige plant. „Huislook“, zegt Weggemans, „het sap van de bladeren helpt tegen eczeem. Als je van 't voorjaar komt, krijg je een stekje. Kun je gewoon op het dak zetten, groeit altijd. Maar dan moet je in 't voorjaar komen...“

strijdt al jaren tegen roken en drankgebruik. Zo is er ook een verbod op het schenken van alcoholische dranken in de buurt van onderwijsinstellingen. In Nederland zien hoofden van scholen nog wel eens met een schuin oog naar de patatkraam in de buurt, waar heel wat zakgeld aan het niet bijster gezonde zakje patates frites wordt besteed.

Reclame voor geneesmiddelen

BIJ DE RECLAME en de verkoopbevordering hangt veel af van een juist ethisch normbesef bij de farmaceutische industrie. Herhaaldelijk is in de kolommen van het Maandblad tegen de Kwakzalverij kritiek geoefend op krantenreclame voor bepaalde geneesmiddelen. Maar ook is er vaak reden tot kritiek op de manier waarop de farmaceutische industrie zijn produkten en zijn naam aan arts en apotheker presenteert.

HOCUS POCUS in wachtkamer vol brandende kaarsen

HET VERHAAL WORDT eentonig, maar telkens weer komt men in de kolommen van een of ander blad Majafrategen (A(ppie) Franken-huis) die met al deze publiciteit wél vaart. Hij is al van de Amsterdamse Overtoom naar de Lomanstraat verhuisd. Omdat zijn klantenkring „gigantische vormen” heeft aangenomen, weet het in de hoofdstad verspreide huis-aan-huisblad „De Echo” te berichten.

De verslaggever, Joop von Loon, was in de wachtkamer. „Een vrouw met een spastisch kind probeert Majafrategen van te overtuigen dat haar kind nog best valt te genezen. Maar dan moet de helderziende wel zijn bijzondere gaven aanspreken, vond de ongelukkige moeder.”

Een andere vrouw zat uren te wachten terwijl zij een vrij dikke en grote kaars in haar handen

houdt. Het onderhoud met Majafrategen duurt slechts enkele seconden. Later blijkt dat zij slechts aan de helderziende heeft gevraagd om haar kaars aan te steken. Deze simpele handeling alleen al schenkt haar voldoening. De verslaggever wil weten wat de bedoeling er van is. Zij antwoordt: „Ik weet nu dat hij aan mij denkt. Zijn sterke gedachten zullen nu altijd bij mij zijn”, en de eerst „stille en zenuwachtige vrouw verliet het pand aan de Lomanstraat opgewekt en vol levensvreugde”.

In de spreekkamer („lijkt wel een groot altaar”) branden tientallen grote kaarsen alsof het nog steeds Kerstmis is. Bovendien zijn er, wat de verslaggever „religieuze” noemt, behorend bij alle „geloven, sekten en semi-religies” op tafels, kasten en het dressoir uitgesteld. De sfeer in deze spreekkamer

komt onheilspellend op de bezoeker af.

Over de wijze van optreden tegenover de bezoeker, daar temidden van al die kaarsen: allereerst begint hij hem te bestoken met hele of halve waarheden over zijn (dat wil zeggen: diens) karakter. Gevolg: de bezoeker 'slaat door', hij laat zich verleiden tot verder praten, hij geeft zijn vertrouwen.

Blijkbaar vindt De Echo de charlataneske figuur van Majafrategen (Ja, in één week tijds heeft hij 85 „zoekgeraakte” katten opgespoord) voldoende vertrouwenwekkend om de lezers van dit huis-aan-huisblad te adviseren:

„Wie in geestelijke nood verkeert en tracht via deze joviale Amsterdammer verlichting te vinden doet er goed aan eerst een telefonische afspraak te maken”.

Men verzuimt niet om het telefoonnummer vermeld te worden.

„HET IS HEM IN ZIJN BOL GESLAGEN”

„VAN DE MOOSDIJK,” zo vertelde kruidenleverancier M. de Nijs te Lunteren aan Kees Weeda van Het Vrije Volk te Rotterdam, ging geloven dat hij de mensen beter had gemaakt. Ondanks het feit dat ik hem vaak gewaarschuwd heb: je kunt met kruiden geen kanker of dergelijke ziekten genezen; kruiden zijn goed als je pijn in je keel hebt of als je verkouden bent, maar Van de Moosdijk wilde niet luisteren.”

„Het is echt een verdorven aardige kerel, een vriendelijke vent, maar het is hem in zijn bol geslagen.” De klachten dat Van de Moosdijk wel het geld inde van Franse klanten maar niet af-

leverde ontkent kruidenkweker De Nijs: Van de Moosdijk verzond de kruiden wel, maar de douane nam ze in beslag.

De heer De Nijs stelt overigens in het gesprek voorop, dat hij alles afkeurt wat Van de Moosdijk heeft gedaan. Hij kent hem zo'n jaar of tien. In het begin ging alles goed, de kruiden waren goed (ja, de kruidenkweker zal wat anders zeggen! - red. M. t. d. K.) de patiënten waren tevreden. En toen kwam die meneer Eerenberg uit Hilversum en ging voor de televisie vertellen, dat het schandalig was wat Van de Moosdijk allemaal deed. (En dat was het ook, met die vloot van be-

FINANCIËEL OVERZICHT

DE PENNINGMEESTER van de Vereniging tegen de Kwakzalverij, de heer L. Brest, verstrekke aan de algemene vergadering van 29 april j.l. het volgende overzicht van de financiële toestand van de vereniging over de jaren 1969, 1970, 1971. Wegens ziekte van de voorzitter konden de gebruikelijke algemene vergaderingen in het voorjaar van 1970 en 1971, waarop de jaarcijfers moesten worden uitgebracht, helaas niet doorgaan.

INKOMSTEN	1969	1970	1971
Contributies	f 8397,—	f 8255,70	f 8499,70
Abonnementen	517,30	417,50	295,50
Lezingen	121,43	175,—	350,—
Rente	1393,30	714,20	869,87
UITGAVEN			
Maandblad	8544,89	8270,73	9041,92
Diverse kosten	36,—	55,42	12,47
Incassokosten	148,08	143,16	106,40
Kleine kas	—	10,—	7,45
Propaganda	2980,36		
NADELIG SALDO	1280,30		
BATIG SALDO		1083,09	846,83
Financiële positie van de Vereniging:			
Postgiro		f 1267,41	
Gemeentegiro		1012,37	
Rijkspostspaarbank		898,38	
Hollandse Bank Unie		675,79	
Deposito-rekening Gem. Giro		2986,07	
Idem Rijkspostspaarbank		2822,15	
HBU spaarrekening		13864,18	
Totaal		f 23526,35	

stelwagentjes, waarvan de chauffeurs in het hele land bij oude zieke mensen de kruiden duur aan de man of de vrouw moesten brengen . . . - red. M. t. d. K.)

Jawel, antwoordt de heer De Nijs op een vraag van Kees Weeda, er zijn nog meer kruidendokters in Nederland. Ze zijn al zo'n veertig jaar bezig, maar die werken met stille trom en ondanks het feit dat hun prijzen toch ook niet laag zijn hebben ze nog nooit last gehad met de politie. De Nijs vindt de mensen te goedgelovig — zodoende gingen ze enorme sommen voor een pak kruiden betalen. Van de Moosdijk vindt hij echt niet de „linke zakenman, zoals iedereen denkt. Als het wel zo was hadden ze hem niet gegrepen!

Of De Nijs echt niet wist dat die kruiden zo duur verkocht werden? Neen, verzekert hij, dat wist hij niet. Anders had hij er zeker wat van gezegd. „En ik heb het voor het zeggen, want ik bij de enige kruidenkweker in Nederland en als ik iemand niet meer wil leveren dan doe ik dat. Van de Moosdijk is echt niet mijn enige klant.”

Bestuur van de Vereniging tegen de Kwakzalverij: A. P. N. de Groot, **Arts** te Hilversum, **Voorzitter**; Mevr. J. W. J. Vermeulen, Berkenrodestraat 23 te Haarlem, **Secretaresse**; L. Brest te Amsterdam, **Penningmeester**; Mr. J. E. Goudsmit, **Kantonrechter** te Haarlem; P. H. A. Poll, **Dierenarts** te Zeist; Mr. J. D. van den Berg, **Vice-President Arrondissements-Rechtbank** te Arnhem; J. E. Bulters, **Apotheker, Farmaceutisch Inspecteur van de Volksgezondheid** te Zwolle; P. L. Stal, **Arts** te 's-Gravenhage; J. M. de Haas, **Tandarts** te Heemstede; Mev. Drs. P. H. van Marle, **Apotheker** te 's-Gravenhage; J. W. Gosker, **Inspecteur van Politie** te Arnhem; J. Noord te Amsterdam; Adviserend bestuurslid: Dr. S. Lelie, **Geneeskundig Inspecteur van de Volksgezondheid** in Zeeland, Middelburg.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 10,—; voor studerende f 2,50. Adres voor het opgeven van leden en abonneés: Oranjelaan 6, Hilversum. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, Amsterdam-Zuid. Postgiro van de Vereniging 32237 te Amsterdam. Gem. Giro K 1672.

DRUKKERIJ SYSTEMA B.V.
Amsterdam

BLZ. 26

Abonnement per jaar franco per post
bij vooruitbetaling f 10,—;
studerende f 2,50

Correspondentie Oranjelaan 6, Hilversum.